Meddelelse fra Kommissionen offentliggjort i henhold til artikel 27, stk. 4, i Rådets forordning (EF) nr. 1/2003 i sag AT.40153 — Mestbegunstigelsesklausuler vedrørende e-bøger og beslægtede anliggender

(2017/C 26/02)

1. INDLEDNING

1) I henhold til artikel 9 i Rådets forordning (EF) nr. 1/2003 af 16. december 2002 om gennemførelse af konkurrencereglerne i traktatens artikel 81 og 82 ([1]) kan Kommissionen — når den agter at træffe en afgørelse, hvorefter en overtrædelse kræves bragt til ophør, og de berørte parter tilbyder at afgive tilsagn, der imødekommer de betænkeligheder, som Kommissionen har underrettet dem om i sin foreløbige vurdering — ved afgørelse gøre disse tilsagn bindende for virksomhederne. En sådan afgørelse kan vedtages for en bestemt periode, og i afgørelsen konkluderes det, at der ikke længere er grund til, at Kommissionen griber ind.

2) I henhold til samme forordnings artikel 27, stk. 4, offentliggør Kommissionen forinden et kort resumé af sagen og hovedindholdet af tilsagnene. Interesserede kan fremsætte deres bemærkninger hertil inden for en af Kommissionen fastsat frist.

2. RESUMÉ AF SAGEN

3) Den 9. december 2016 vedtog Kommissionen en foreløbig vurdering i henhold til artikel 9, stk. 1, i forordning (EF) nr. 1/2003 vedrørende påståede overtrædelser begået af Amazon.com, Inc. og selskabets forbundne virksomheder, herunder Amazon EU S.à.r.l., Amazon Media EU S.à.r.l. og Amazon Digital Services Inc. (herefter samlet »Amazon«), i relation til detaildistributionen af e-bøger til forbrugere i EØS.

4) I henhold til den foreløbige vurdering kan Amazon være dominerende på de relevante markeder for detaildistribution af engelsk- og tysksprogede e-bøger til forbrugere i EØS. I den foreløbige vurdering udtrykte Kommissionen bekymring for, at Amazon kan have misbrugt sin potentielt dominerende stilling i strid med traktatens artikel 102 og EØS-aftalens artikel 54 ved at kræve, at leverandører af e-bøger ([2]) i) underretter Amazon om mere favorable eller alternative vilkår og betingelser, som de tilbyder andre steder, og/eller ii) tilbyder Amazon vilkår og betingelser, som direkte eller indirekte afhænger af de vilkår og betingelser, der gives en anden e-bogsforhandler ([3]) (herefter samlet »paritetsklausuler«). Kommissionen fokuserer i sin foreløbige vurdering på følgende paritetsklausuler:

5) Klausuler efter hvilke en e-bogsleverandør skal underrette Amazon om og tilbyde selskabet vilkår for distribution af e-bøger under en givet forretningsmodel som følge af e-bogsleverandørens distribution af e-bøger under denne forretningsmodel gennem enhver anden e-bogsforhandler end Amazon (»forretningsmodelsparitet«).

6) Klausuler efter hvilke e-bogsleverandøren for Amazon skal stille i) en given e-bog til rådighed inden for et bestemt område og/eller på en bestemt dato og et bestemt tidspunkt som følge af e-bogsleverandørens distribution af denne e-bog til en enhver anden e-bogsforhandler end Amazon (»udvalgsparitet«) og/eller ii) en funktion, en funktionalitet, en brugsregel, et element eller et indhold af hvilken som helst art til en eller flere e-bøger til rådighed som følge af, at e-bogsleverandøren tilbyder den funktion, den funktionalitet, den brugsregel, det element eller det indhold til denne e-bog gennem en anden e-bogsforhandler end Amazon (»funktionsparitet«).

([1]) EFT L 1 af 4.1.2003, s. 1. Med virkning fra 1. december 2009 blev EF-traktatens artikel 81 og 82 til henholdsvis artikel 101 og 102 i TEUF. De to sæt bestemmelser er i det væsentlige identiske. I denne meddelelse skal henvisninger til artikel 101 og 102 i TEUF læses som henvisninger til EF-traktatens artikel 81 og 82, hvor det er relevant.

([2]) Termen »e-bogsleverandør« benyttes som omfattende alle enheder, der har de nødvendige rettigheder til at meddele licens på e-bøger til e-bogsforhandlere eller til at sælge e-bøger direkte til forbrugerne. Således omfatter »e-bogsleverandører« e-bogsudgivere og visse mellemmænd (f.eks. engrossælgere eller aggregatorer).

([3]) Termen »e-bogsforhandler« omfatter i dette dokument enhver person eller enhed, der lovligt sælger (eller søger lovligt at sælge) e-bøger til forbrugere i et eller flere EØS-lande, eller gennem hvilken en e-bogsleverandør gennem en agenturaftale sælger e-bøger til forbrugere i et eller flere EØS-lande. En e-bogsleverandør er en e-bogsforhandler, hvis denne sælger e-bøger direkte til forbrugere eller gennem en agent inden for rammerne af en agenturaftale.

7) Klausuler i) hvorved e-bogsleverandøren skal fastsætte en agenturpris for Amazon, der på en eller anden måde afhænger af den agenturpris, som e-bogsleverandøren fastsætter (eller som en e-bogsforhandler forlanger) for enhver anden e-bogsforhandler end Amazon, eller af de videresalgspriser, som enhver anden e-bogsforhandler end Amazon kræver af sine forbrugere (»agenturprisparitet«), og/eller ii) hvorved e-bogsleverandøren skal tilbyde Amazon en eller anden form for agenturtilbudspris/engrostilbudspris eller tilbudsindhold som følge af, at e-bogsleverandøren tilbyder agenturtilbudspriser/engrostilbudspriser eller tilbudsindhold gennem en hvilket som helst anden e-bogsforhandler end Amazon (»tilbudsparitet«), og/eller iii) hvorved der oprettes en »kreditpulje«, som Amazon efter eget skøn kan benytte til at give nedslag i agenturpriser for enhver e-bog, der leveres af den pågældende e-bogsleverandør gennem Amazon. Kreditpuljen justeres efter beregninger baseret på forskellene mellem de agenturpriser, som e-bogsleverandøren fastsætter for sine e-bøger på Amazon, og de agenturpriser eller videresalgspriser for disse e-bøger, der kan opnås gennem andre e-bogsforhandlere. E-bogsleverandørens indtægt og Amazons kommission beregnes på grundlag af den nedsatte agenturpris (»prisnedslagspuljebestemmelser«).

8) Klausuler hvorved e-bogsleverandøren forpligtes til at levere til Amazon til en engrospris, der på en eller anden måde afhænger af den engros-/agenturpris, som e-bogsleverandøren tilbyder en hvilken som helst anden e-bogsforhandler end Amazon, eller af den videresalgspris, der opkræves af forbrugere, af en hvilket som helst anden e-bogsforhandler end Amazon (»engrosprisparitet«).

9) Klausuler hvorved e-bogsleverandøren forpligtes til at melde til Amazon, hvis den tilbyder andre e-bogsforhandlere end Amazon andre, alternative forretningsmodeller, e-bøger, tilrådighedsdatoer, funktioner, tilbud eller lavere engros- og agenturpriser (»meldebestemmelser«).

10) I sin foreløbige vurdering fandt Kommissionen, at forretningsmodelspariteten og de respektive meldebestemmelser potentielt kan i) reducere e-bogsleverandørernes incitament til at støtte og investere i alternative nye og innovative forretningsmodeller, hvilket kan ii) medføre en reduktion af Amazons konkurrenters incitamenter og evne til at udvikle og differentiere deres udbud gennem sådanne forretningsmodeller, hvilket kan iii) afskrække e-bogsforhandlere fra at trænge ind og/eller udvide på e-bogsdistributionsniveau, hvorved konkurrencen kan svækkes og Amazons i forvejen potentielt dominerende stilling styrkes.

11) Desuden kan udvalgspariteten og funktionspariteten potentielt medføre, at i) e-bogleverandørernes og -forhandlernes incitament til at udvikle e-bøger, som ikke hovedsageligt består i tekst mindskes, og at differentieringen af e-bogsforhandlerne hindres, hvorved konkurrencen potentielt svækkes på e-bogsdistributionsniveau, således at ii) konkurrencen svækkes mellem e-bogsforhandlere, der kan blive afskrækket fra at trænge ind og/eller udvide på markedet, idet e-bogsforhandlernes mulighed for at differentiere sig på markedet for e-bøger begrænses, hvilket kan medføre højere priser og færre valgmuligheder for forbrugerne.

12) Endvidere kan agenturprispariteten, tilbudspariteten, prisnedslagspuljebestemmelser og de respektive meldebestemmelser (i kombination med Amazons adfærd, der har til formål at opnå detailprisparitet) potentielt medføre, at i) e-bogsforhandlere afskrækkes fra at trænge ind eller udvide på det relevante marked, hvorved Amazons potentielt dominerende stilling styrkes, og at ii) Amazon får mulighed for at svække konkurrencen mellem e-bogsforhandlerne og dermed kan opnå højere kommissioner fra e-bogsleverandører, hvilket i sidste instans kan føre til højere e-bogsdetailpriser.

13) Endelig kan engrosprispariteten i) potentielt medføre, at e-bogsforhandlere hindres i at trænge ind og i at udvide på de relevante markeder ved at udbyde lavere e-bogsdetailpriser til forbrugerne end gennem Amazon, og det kan ii) forstærke de eventuelle virkninger af udvalgspariteten ved at sikre, at Amazon har adgang til e-bøger på de bedste engrosvilkår, såfremt e-bogsleverandørerne foretrækker ikke at tilbyde Amazon en given e-bog.

14) I sin foreløbige vurdering gav Kommissionen udtryk for sin bekymring for, at alle de ovenfor beskrevne paritetsklausuler i og for sig selv udgør potentielt misbrug af Amazons dominerende stilling på de relevante markeder i EØS. Desuden finder Kommissionen foreløbig, at kombinationen af de forskellige prisrelaterede paritetsklausuler (dvs. agenturprisparitet, prisnedslagspuljebestemmelser, tilbudsparitet, engrossalgsparitet og agenturkommissionsparitet [1]), de ikke-prisrelaterede paritetsklausuler (dvs. forretningsmodelsparitet og udvalgs- og funktionsparitet) og meldebestemmelserne sandsynligvis vil styrke de potentielle konkurrencebegrænsende virkninger af de individuelle paritetsklausuler.

[1] Agenturkommissionsparitet er en klausul, hvorved e-bogsleverandøren forpligtes til at give Amazon en agenturkommission, der på en eller anden måde afhænger af den agenturkommission, som e-bogsleverandøren giver til en hvilket som helst anden e-bogsforhandler end Amazon i henhold til en agenturaftale.

3. HOVEDINDHOLDET I DE AFGIVNE TILSAGN

15) Amazon er ikke enig i Kommissionens foreløbige vurdering. Virksomheden har dog ikke desto mindre afgivet tilsagn, jf. artikel 9 i forordning (EF) nr. 1/2003, for at imødekomme Kommissionens konkurrencemæssige betænkeligheder. De vigtigste punkter i tilsagnene er følgende:

a) Amazon vil ikke håndhæve eller på anden måde påberåbe sig forretningsmodelsparitet, agenturkommissionsparitet, agenturprisparitet, funktionsparitet, tilbudsparitet, udvalgsparitet, engrosprisparitet eller meldebestemmelser i aftaler mellem Amazon og e-bogsleverandører om salg af e-bøger til forbrugere i EØS. Amazon vil meddele hver af disse e-bogsleverandører, at selskabet ikke længere vil håndhæve disse bestemmelser.

b) Amazon vil give alle e-bogsleverandører, hvis e-bogsaftale om salg af e-bøger til forbrugere i EØS indeholder en prisnedslagspuljebestemmelse, der er i kraft, mulighed for at opsige aftalen af hvilken som helst årsag med 120 dages skriftligt varsel.

c) Amazon vil ikke lade nogen form for prisrelateret paritetsklausul, ikke-prisrelateret paritetsklausul eller meldebestemmelse indgå i nye e-bogsaftaler med e-bogsleverandører.

d) Tilsagnenes varighed vil være fem år fra den dato, hvorpå Amazon modtager formel meddelelse om Kommissionens afgørelse i henhold til artikel 9 i forordning (EF) nr. 1/2003. Amazon udpeger en tilsynsadministrator til at overvåge Amazons overholdelse af tilsagnene.

16) Tilsagnene er offentliggjort i deres fulde ordlyd på engelsk på Generaldirektoratet for Konkurrences hjemmeside:

http://ec.europa.eu/competition/index_en.html

4. OPFORDRING TIL AT FREMSÆTTE BEMÆRKNINGER

17) Med forbehold af resultaterne af markedstesten agter Kommissionen at vedtage en afgørelse i henhold til artikel 9, stk. 1, i forordning (EF) nr. 1/2003, hvorved de tilsagn, der er sammenfattet ovenfor og offentliggjort på hjemmesiden for Generaldirektoratet for Konkurrence, erklæres for bindende.

18) I overensstemmelse med artikel 27, stk. 4, i forordning (EF) nr. 1/2003 opfordrer Kommissionen hermed interesserede tredjeparter til at fremsætte bemærkninger til de afgivne tilsagn. Bemærkningerne skal være Kommissionen i hænde senest en måned efter datoen for offentliggørelsen af denne meddelelse. Alle, der fremsætter bemærkninger, anmodes om tillige at indsende en ikkefortrolig version af deres bemærkninger, hvori enhver oplysning, som de anser for at være en forretningshemmelighed, og andre fortrolige oplysninger er slettet og efter omstændighederne erstattet af et ikkefortroligt sammendrag eller af ordene »forretningshemmelighed« eller »fortroligt«.

19) Bemærkningerne bør være begrundede og indeholde alle relevante oplysninger og omstændigheder. Hvis De påpeger et problem med de afgivne tilsagn, opfordrer Kommissionen Dem til at foreslå løsningsmuligheder.

20) Bemærkninger kan med angivelse af sagsnummer AT.40153 Mestbegunstigelsesklausuler vedrørende e-bøger og beslægtede anliggender sendes til Kommissionen, enten pr. e-mail (COMP-GREFFE-ANTITRUST@ec.europa.eu), pr. fax (+32 22950128) eller pr. brev til følgende adresse:

European Commission
Directorate-General for Competition
Antitrust Registry
1049 Brussels
BELGIEN